

REKONSTRUKCIJA ZGRADE U ULICE ILIJE OGNJANOVIĆA BROJ 26
U NOVOM SADU

RECONSTRUCTION OF THE BUILDING IN ILIJE OGNJANOVICA 26 STREET
IN NOVI SAD

Dejan Konjević, *Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad*

Oblast – ARHITEKTURA

Kratka sadržaj – *Kroz evoluciju arhitektura je bila pod uticajem prilika u kojima je nastajala, pa je takav slučaj i sa pandemijom virusa COVID-19 posle koje je najveći izazov kako spojiti aktuelni životni stil sa novim pravilima. Cilj ovog rada jeste da prikaže kako arhitektura može da obezbedi efikasna rešenja širokog spektra i promeni pristup projektovanju rezidencijalnih/ stambenih objekata na primeru zgrade u Ulici Ilije Ognjanovića br. 26 u Novom Sadu. Koncept fokusiran na zdrav život sa staklenicima za hrono proizvodnju hrane, teretanama, bazenom sa saunama, puno sunca, vegetacije i prirodnog okruženja, u jednoj od najlepših novosadskih ulica, način je da se u eri pandemije osmisli bezbedno i prijatno mesto u kome spoljni svet ne izgleda kao zabranjena zona.*

Ključne reči: *Arhitektura, COVID19, Stambena zgrada*

Abstract – *Through the evolution architecture was under influence of the circumstances in which it was created, as well that's the case with the pandemic of Covid-19 after which the biggest challenge is connecting nowadays lifestyle with new rules. Goal of this task is to show how architecture can offer efficient solutions and change the approach of projecting the residential units as per the example in Ilije Ognjanovica Street in Novi Sad. Concept is focused on a healthy life with greenhouses for production of chrono food, gyms, pool with saunas, a lot of sun, vegetation and nature surroundings in one of the most beautiful streets in Novi Sad which is the way to create a safe and nice environment in the era of pandemic where outside world doesn't seem like a forbidden zone.*

Keywords: *Architecture, COVID19, Residential building*

1. UVOD

Rad se sastoji iz četiri celine:

- 1) Generalni urbanistički plan Novog Sada do 2030. i analiza važećeg Plan detaljne regulacije za blok u kome se nalazi u Ulici Ilije Ognjanovića
- 2) uticaj pandemije COVID-19 na arhitekturu i projektovanje i Novi sad nakon korone
- 3) projektni zadatak za rekonstrukciju zgrade u ulici Ilije Ognjanovića 26 sa trenutnim stanjem i SWOT analizom.

NAPOMENA:

Ovaj rad proistekao je iz master rada čiji mentor je bila dr Jelena Atanacković Jeličić, red. prof.

4) arhitektonski prikaz mogućeg rešenja rekonstrukcije zgrade u Ulici Ilije Ognjanovića 26 sa konceptom rešenja, konceptom funkcionalnosti objekta i enterijerom.

Informaciona osnova teme kao prvi deo rada data je u prva dva poglavlja. Prvo poglavlje bavi se novim Generalnim urbanističkim planom Novog Sada do 2030. godine i problemskim tačkama u okviru njega, dok se u drugom poglavlju analizira postojeći Plan detaljne regulacije bloka u okviru koga se nalazi Ulica Ilije Ognjanovića. U ovoj ulici je zgrada, koja će biti rekonstruisana u skladu sa novim pravilima koje je nametnula pandemija COVID-19.

Drugi deo rada koncipiran je kao istraživanje o iskustvima i saznanjima arhitekata o uticaju pandemije COVID-19 na arhitekturu i projektovanje, jer ona nije ostavila samo prolazni efekat već dugotrajne posledice na sve sfere života, uključujući i nabrojane. U ovom delu rada biće sprovedena iskustva novonastajuće arhitektonske prakse u Novom Sadu nakon korone. U trećem delu ovog rada, kvalitativnom metodom u vidu arhitektonskog uticaja u projektovanju predstavljen je projektni zadatak sa analizom trenutnog stanja i SWOT analizom.

Poslednji deo bavi se samim arhitektonskim projektovanjem i alternativnim pristupom. U njemu je predstavljen vizuelni prikaz mogućeg rešenja rekonstrukcije zgrade u Ulici Ilije Ognjanovića broj 26 u Novom Sadu. Fokus je na zdravom životu sa staklenicima za hrono proizvodnju hrane, teretanama, bazenom sa saunama, puno sunca, vegetacije i prirodnog okruženja, u jednoj od najlepših novosadskih ulica kao načinom da se u eri pandemije osmisli bezbedno i prijatno mesto u kome spoljni svet ne izgleda kao zabranjena zona.

1.1. Arhitektura u novom sadu za vreme i posle korone

Pod pritiskom novih izazova u koje spada i pandemija virusa COVID-19 evoluirali su urbanizam i arhitektura, jer je trebalo spojiti potrebu ljudi da budu jedni sa drugima, odnosno dosadašnji životni stil uskladiti sa novim pravilima, koje su nametnule nove okolnosti.

Urbanizam je osnova pravilnog i zdravog razvoja grada i koga sve počinje, a razvija se uz arhitekturu. Dugogodišnjom divljom gradnjom Novi Sad je devastiran tako da postoje delovi grada koji su zapušteni, u kojima postoje naselja bez osnovnih uslova za život bez kanalizacije, trotoara, zelenih površina. Korona je sa sobom donela potrebu da se ljudima omoguće bezbedne distance, veće zelene površine, trotoari za šetnju i

biciklističke staze jer su bicikli postali jedno od najbezbednijih prevoznih sredstava u doba korone.

Tokom pandemije virusa COVID-19 pokazalo se da je neophodno da u gradu postoje objekti koji se lako mogu prilagoditi novim potrebama, kao što su hala Novosadskog sajma i Vojna bolnica u Petrovaradinu. Poput nekadašnjih obaveznih skloništa ovi prostori će ubuduće biti multifunkcionalni objekti za ovakve i slične situacije.

Poslovni objekti su bili najviše pogođeni pandemijom virusa COVID-19, jer je većina zaposlenih kojima je priroda posla to dozvoljavala radila od kuće i time oslobodila prostor u kancelarijama tako da je mogao drugačije da se organizuje za one koji su u njemu ostajali. Projektom poslovnih zgrada moraće ubuduće više pažnje da se posveti bezbednoj udaljenosti između zaposlenih, mogućnošću beskontaktnog kretanja kroz objekat do kancelarije pri prolasku ulaznih kontrola, korišćenju liftova i toaleta, izboru ventilacije i grejanja, mogućnošću prirodne ventilacije prostorija kao i odnosu zatvorenih i otvorenih prostora, tako što će interna dvorišta, krovne terase i druge slobodne površine pažljivo urediti kako bi zaposleni u pauzama provodili vreme na otvorenom umesto u kafeterijama i menzama.

Tokom pandemije se pojavila veća potreba za privatnim otvorenim prostorima usred nemogućnosti korišćenja javnih prostora zbog čega su mnogi ljudi pomislili da bi bilo dobro živeti u kući, koja je van grada. U budućnosti bi trebalo razmišljati o unapređenom modelu otvorenih stambenih blokova niže spratnosti i gustine.

Takođe, kada je u pitanju komfor korišćenja otvorenih prostora trebalo bi projektovati zajedničke krovne terase i uređena dvorišta, koji će imati i prateće sadržaje za decu i starije. Kao alternativa javnom prevozu trebalo bi povećati broj parkinga za bicikle, motore i električna vozila.

Pošto je stambeni prostor postao i radno mesto, prostor za igru, sport i sve druge aktivnosti koje smo nekada obavljali u drugim objektima ili na javnim površinama redefinisane pristupa projektovanju stambenih objekata treba da počne od urbanističke postavke koja treba da omogući bezbednu udaljenost i veće zelene površine.

Stanovi će opet kao jedan od prioriteta imati mogućnost poprečnog prirodnog provetranja, veće terase pravilnog oblika na kojima može da se provodi dobar deo dana, toalet za goste odvojen od kupatila koje koriste ukućani, mogućnost multifunkcionalnosti prostorija koje po potrebi treba da se pretvore iz dnevnog boravka za odrasle u dečiju igraonicu i slično.

Poželjno će biti da se u svakom stanu predvidi radni deo gde jedan ili više ukućana mogu nesmetano da rade sa prostorom za kompjuter i štampač

Kao rezultat svega navedenog, za očekivati je da i zgrada u Ulici Ilije Ognjanovića broj 26 bude rekonstruisana tako da postane bezbedno i prijatno mesto u kome spoljni svet ne izgleda kao zabranjena zona.

1.2. Trenutno stanje

Objekat koji je tema rada ima svojstvo kulturnog dobra što znači da uživa zaštitu grada Novog Sada. Stambena

zgrada za kolektivno stanovanje na ovoj lokaciji, sa 13 stanova, zauzima 697 kvadratnih metara.

U delu objekta, koji je nedavno renoviran, nalazi se hostel Sova, u prizemlju zgrade je lokal Kombinat, dok se preostali deo zgrade koristi za stanovanje.

Slika 1: Zgrada u Ulici Ilije Ognjanovića 26 – trenutno stanje

1.3. Koncept rešenja

Postojeći objekat se transformiše u moderno arhitektonsko zdanje uz naglašavanje istorijske komponente kroz očuvanje i zaštitu postojeće građene supstance.

Fasadni elementi ostaju u originalnom stanju, što daje poseban pečat objektu, jer će kontrast novog i starog biti dodatno naglašen novim projektovanim strukturama unutar njega. Objektu se na taj način vraća celovitost, a preoblikovanje unutrašnjosti zgrade ima za cilj funkcionalnu optimizaciju u okviru nove namene.

Slika 2: Preoblikovanje unutrašnjosti zgrade u Ulici Ilije Ognjanovića 26 – 3D prikaz

1.4. Koncept funkcije objekta

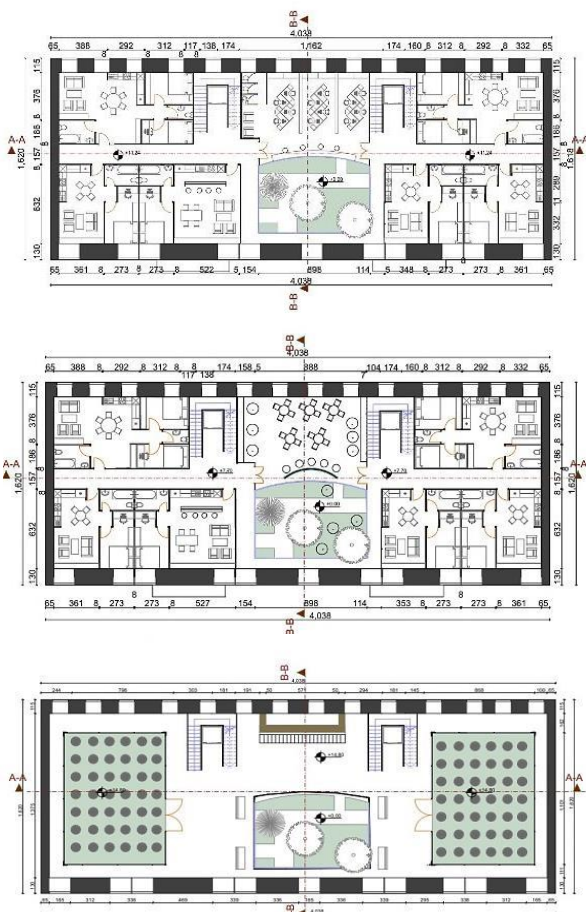
Najveći izazov tokom projektovanja jeste kako uklopiti privatnost i funkcionalnost objekta, odnosno uskladiti formu i sadržaj. Koncept objekta je funkcionalnom smislu podeljen na nekoliko osnovnih zona čije su granice definisane i međusobno se preklapaju.

Što se tiče sadržaja, u prizemlju se nalazi zelena bašta predviđena za odmor i druženje kao zona međusobne interakcije posetilaca, dok je na prvom spratu teretana.

Slike 3 i 4: Prizemlje i prvi sprat analiziranog objekta

Na drugom spratu je kafić sa kutkom za čitanje, odnosno bibliotekom, a na trećem spratu velika kancelarija, odnosno radni prostor sa stolovima i računarima koja obezbeđuje nesmetan rad stanarima. Na krovnoj terasi se je zelena bašta kao zona za odmor sa pultom za izlaganje i prodaju organske hrane.

Slike 5, 6 i 7: Drugi, treći i četvrti sprat analiziranog objekta

Ovaj segment zgrade korisnicima pruža kvalitet više. U preostalom delu zgrade nalaze se stanovi sa svim potrebnim prostorijama za život.

2. ZAKLJUČAK

Rekonstruisana zgrada u Ulici Ilije Ognjanovića 26 sa novom namenom i uređenjem enterijera predstavljala bi „novo mesto“ u starom jezgru grada Novog Sada. I pored toga što bi zgrada bila uređena u skladu sa novim okolnostima usled pandemije virusa COVID-19 sačuvan je stari, istorijski sjaj bez kojeg bi ova zgrada bila ista kao i sve druge. Rekonstrukcijom je data šansa objektu da postane moderan, ali i da sačuva ono što je vredno i jedinstveno. Idejno rešenje predstavlja sintezu svih razmatranih pitanja u istraživačkom delu rada u kome su analizirani Generalni urbanistički plan, Plan detaljne regulacije za blok u kome se nalazi Ulica Ilije Ognjanovića i na kraju uticaj korone na arhitekturu i projektovanje.

Na primeru rekonstruisane zgrade, koja je kulturno dobro pod zaštitom države prikazana je evolucije arhitekture i način kako se arhitektura prilagođava novim okolnostima i životu posle pandemije. Koncept fokusiran na zdrav život sa staklenicima za hrono proizvodnju hrane, teretanama, bazenom sa saunama, puno sunca, vegetacije i prirodnog okruženja, u jednoj od najlepših novosadskih ulica, način je da se u eri pandemije osmisli bezbedno i prijatno mesto u kome spoljni svet ne izgleda kao zabranjena zona.

3. LITERATURA

- [1] Službeni list grada Novog Sada broj 33 (2022), „Generalni urbanistički plan Novog Sada do 2030. godine“.
- [2] Službeni list grada Novog Sada broj 1 (2004), „Plan detaljne regulacije između ulica Ilije Ognjanovića, Konstantina Danila, Bulevara Mihajla Pupina i ulice Modene u Novom Sadu“.
- [3] Studija Zavoda za zaštitu spomenika kulture Grada Novog Sada (1994), „Osnovi zaštite graditeljskog nasleđa gradskog jezgra Novog Sada“.
- [4] Časopis DaNS, br. 87 (2020), „U iščekivanju novog GUP-a Novog Sada“.
- [5] Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Departman za voćarstvo, vinogradarstvo, hortikulturu i pejzažnu arhitekturu: „Studija zelenih i rekreativnih površina u cilju izrade revizije generalnog plana Novog Sada“.
- [6] Lidia Kallipoliti (2018), „The Architecture of Closed Worlds, Or, What is the Power of Šit“.
- [7] Architectural Digest (2020), „How the COVID-19 Pandemic Will Change the Built Environment“.
- [8] Bloomberg (2020), „Post-COVID-19 – What Comes Next?“

Kratka biografija:

Dejan Konjević rođen je u Herceg Novom 1994.god. Master rad na Fakultetu tehničkih nauka iz oblasti Arhitektonsko projektovanje odbranio je 2022.god.
kontakt: dejo1994@gmail.com